
Zaaknummer	: Z/23/076291	Datum B&W	: 20 juni 2023
Portefeuillehouder	: Burgemeester De Lange	Datum	:
		Commissie	:
		Datum Raad	:
Afdeling	: OOV		
Adviseur	: C. Remmen		
Vertrouwelijk	: Nee		
Aantal bijlages	: 5		
			Afdelingshoofd
iBabs nr	:	Datum paraaf	_____

Onderwerp

Uitbreiding periode opvang asielzoekers op landgoed Duinrell 2024- 2028

Relatie met:

- Agendapunt:** (bijv. een aangehouden stuk of een stuk wat nog moet komen of al geweest is)
- Actiepunt:**
- Toezegging:**
- Amendement/motie:**
- Schriftelijke vragen:**

Beslispunten

1. In te stemmen met het verzoek van het COA om de opvang van asielzoekers op Duinrell te verlengen tot en met 12 maart 2028 zoals vastgelegd in de bijgesloten concept bestuursovereenkomst;
2. In te stemmen met bijgaande informatiebrief waarbij de raad wordt geïnformeerd over de verlenging van de opvang asielzoekers Landgoed Duinrell tot en met 12 maart 2028

Kernboodschap

COA en Duinrell verzoeken de gemeente Wassenaar in te stemmen met de uitbreiding van de periode voor opvang van asielzoekers jaar rond op Duinrell tot en met 12 maart 2028.

Inleiding

De afgelopen jaren is er een structureel tekort aan opvangplekken voor asielzoekers waardoor er situaties ontstaan zoals afgelopen zomer in Ter Apel waar asielzoekers buiten moesten slapen. Het kabinet verwacht, op basis van de huidige inzichten uit de Meerjarige Productieprognose van het ministerie van Justitie en Veiligheid, dat er dit jaar een instroom is van ruim 70.000 asielzoekers. Op dit moment is er nog onvoldoende opvang en wordt er hard gezocht naar structurele opvangplekken. Het aanmeldcentrum in Ter Apel zit inmiddels al weer aan haar maximum bezetting.

Beoogd effect

Met de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) wordt beoogd te komen tot een duurzaam en stabiel opvanglandschap,

met een evenwichtige spreiding over Nederland. De asielopvangproblematiek vraagt een brede aanpak met maatregelen op het gebied van instroom, doorstroom en uitstroom. Deze aanpak wordt voorgestaan door het kabinet. Het kabinet zet met dit wetsvoorstel in op solidariteit tussen gemeenten bij de realisatie van stabiele en meerjarige opvangvoorzieningen.

Hoewel de spreidingswet nog niet is aangenomen, ligt er per provincie momenteel een opgave om opvangplekken te realiseren aan de Provinciale Regie Tafel (PRT). Binnen de regio Haaglanden pakken de gemeentes dit gezamenlijk op aan de Regionale Regie Tafel (RRT).

Het uitbreiden van de periode van de asielopvang op Duinrell zal een substantiële bijdrage leveren aan deze opgave. Inmiddels heeft de gemeente Wassenaar al sinds 2007 ervaring opgebouwd met de opvang op Duinrell.

Argumenten

1.1 Het college van burgemeester en wethouders heeft dit verzoek binnen de huidige landelijke, regionale en lokale maatschappelijke context gewogen

Aanleiding hiervoor is dat er momenteel vanwege het tekort aan sociale huurwoningen en de hoge instroom van asielzoekers weinig doorstroom is in de AZC's. Daardoor is er nog steeds een landelijk tekort aan opvangplekken.

1.2 Duinrell heeft op het landgoed ruimte voor het huisvesten van asielzoekers

Ook de gemeente Wassenaar zal in het kader van de landelijke opgave voor het realiseren van asielopvangplekken een taakstelling opgelegd krijgen. Op Duinrell is ruimte en al jarenlange ervaring met het opvangen van asielzoekers.

1.3 Het verblijf van asielzoekers op Duinrell verloopt tot nu toe zonder noemenswaardige incidenten

De gemeente, het COA en de politie werken intensief samen om incidenten te voorkomen en zonnodig aan te pakken. Die aanpak is succesvol, er zijn sinds de start van het seizoen 2022-2023 geen noemenswaardige incidenten buiten het terrein geweest. De politie krijgt gemiddeld 1x per twee weken een melding, daarbij gaat het meestal om onderlinge ruzies en spanningen. De wijkagent gaat een aantal keer per week preventief langs op het terrein. Daarnaast is er veel aandacht voor dagbesteding. Er zijn geen klachten uit de buurt.

1.4 Voorwaarden zijn gesteld

In de bestuursovereenkomst wordt vastgelegd: "In de opvanglocatie worden geen volwassen niet-kwetsbare asielzoekers uit spoor 2 (veiligelanders) opgevangen." Dit is een voorwaarde voor het plaatsen van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers), waarvan er momenteel 44 op Duinrell verblijven.

De voorwaarden zoals deze al zijn gesteld in de huidige bestuursovereenkomst zullen worden gecontinueerd. Dit betekent dat er uitsluitend kansrijke asielzoekers en statushouders worden geplaatst. Duinrell heeft dit als voorwaarde gesteld aan de groep die opgevangen zal worden.

1.5 Komst Spreidingswet

Door te anticiperen op de komst van de spreidingswet en de taakstelling voor het realiseren van opvangplekken die daaruit voortkomt, kan de gemeente nog sturen en voorwaarden (samen met Duinrell) stellen. De verwachte taakstelling zal zo'n 100 opvangplekken bedragen. Echter, doordat Duinrell en COA de opvang samen verzorgen, zal deze taak niet bij de gemeente terecht komen. Dit betekent het realiseren van een opvanglocatie elders in het dorp, beveiliging en onderhoud. Tevens kunnen er dan geen eisen gesteld worden aan de groep die opgevangen zal worden.

1.6 Draagvlak

Er is een groot draagvlak voor de opvang op Duinrell. Tot nu toe is twee keer de opvang verlengd jaar rond (in 2020 en in 2023). Nu wordt de opvang voor 5 jaar verlengd en

weet iedereen waar hij aan toe is.

Als gemeente dragen we inmiddels sinds 2007 bij aan (winter)opvang van asielzoekers. Daardoor hebben we veel ervaring opgedaan die inmiddels ook gedeeld wordt met andere gemeentes. Met uitzondering van enkele incidenten is het in Wassenaar rustig vergeleken bij sommige andere opvangplekken in Nederland.

2.1 Raad wordt per brief hierover geïnformeerd.

Daardoor is er voor iedereen duidelijk wat er gaat gebeuren.

Kanttekeningen

1.1 Het verminderen van de taakstelling is geen eenvoudige zaak

Maar binnen de spreidingswet en de regio Haaglanden (RRT) wordt op dit moment gekeken naar uitruil van de verschillende opgaven (huisvesting vergunninghouders, opvang Oekraïners). Met de opvang op Duinrell heeft de gemeente Wassenaar goede uitruilmogelijkheden om zo de druk te verminderen.

1.2 Er hebben de afgelopen periode op het COA-terrein zelf incidenten plaatsgevonden

Door de achterstand bij de IND en de BRP-straten lopen de spanningen bij bewoners soms op. Daarnaast zijn er drie incidenten geweest buiten het terrein zoals vermeld in bijgevoegde evaluatie. Inmiddels loopt door de opgedane ervaring de samenwerking met de politie, beveiliging van Duinrell en COA goed en blijft men alert op verbeterpunten in goed en regulier overleg.

Financiën

Vergoedingen en compensatie

De financiële regelingen voor gemeenten met een opvang voor asielzoekers zijn vastgelegd in het Faciliteitenbesluit opvangcentra. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt jaarlijks de normbedragen vast voor de vergoedingen ervan en publiceert ze in de septembercirculaires van het gemeentefonds. Een indicatie met de normbedragen van 2023 leert dat het hier om een bedrag gaat van €725.000 per jaar.

Hiermee kan een compensatie voor toeristenbelasting ruimschoots ondervangen worden. De opvang is een derde van de overnachtingscapaciteit van Duinrell. In 2023 zou de toeristenbelasting die gecompenseerd moet worden €275.000,- bedragen.

Ondersteuning Wassenaarse initiatieven

De ambtelijke inzet en de ondersteuning van de vrijwilligersactiviteiten worden hieruit vergoed. Initiatieven ten behoeve van de vluchtelingen op Duinrell worden en zullen door de gemeente (ook financieel) gesteund blijven worden. Hierdoor zal een deel van de vergoeding van het Rijk terugvloeien in de algemene reserve en dus ten goede komen aan de Wassenaarse gemeenschap. Zo zijn er activiteiten mede georganiseerd met vrijwilligers uit Wassenaar, zoals voetbal bij Blauw-Zwart, het inloophuis met medewerking van vrijwilligers van de kerk.

Bonusregeling Spreidingswet

Vooruitlopend op de taakstelling voor de Spreidingswet kan Wassenaar recht hebben op een bonus van €1.500- €2.500 per extra opvangplek voor de eerste twee jaar. Dit is van toepassing als de wet wordt aangenomen. Zoals de prognose nu is aan de RRT zal dat betekenen dat Wassenaar ongeveer 800 extra opvangplekken zal realiseren. Deze geschatte bonus van 1,2 miljoen-2 miljoen euro komt bovenop de uitkering vanuit het genoemde Faciliteitenbesluit.

De uitkeringen kunnen door de gemeente besteed worden aan een ander doel dan de opvang van asielzoekers en zijn een aanvulling op de reële compensatie van de extra kosten voor gemeenten voor het mogelijk maken van de opvangvoorzieningen voor asielzoekers. Voor de besteding van deze uitkering zal een aparte begroting gemaakt worden.

Juridisch kader

Omdat de opvang op Duinrell een privaatrechtelijke overeenkomst tussen COA en Duinrell betreft is de gemeente een derde partij. Het COA sluit met de gemeente een bestuursovereenkomst (waarvoor het format is opgesteld door het COA en de VNG) af om de benodigde voorzieningen zoals vergunningen te treffen. Het college heeft mandaat om deze overeenkomst te accorderen en zal de raad informeren middels een raadsinformatiebrief.

In de zomer is volgens het bestemmingsplan alleen recreatief gebruik van het terrein toegestaan. Duinrell moet daarom een omgevingsvergunning voor het handelen in strijd met het bestemmingsplan aanvragen.

Op het terrein van Duinrell zullen aanpassingen gedaan gaan worden (zoals een nieuwe ingang). Hiervoor zullen de nodige vergunningen aangevraagd worden.

Risico's

Er is een risico dat er overlast gaat ontstaan. COA zal alles in het werk stellen om overlast te beperken middels dagbesteding en voorlichting. Zo doen steeds meer bewoners van het COA vrijwilligerswerk zoals bij Blauw-Zwart, het Sophiekehuis, de bermbrigade en de dierenopvang.

Duurzaamheid

Er zijn geen gevolgen op het vlak van duurzaamheid.

Communicatie/Inwonersparticipatie

Er zal een informatieavond voor omwonenden georganiseerd worden. Door Duinrell worden de ondernemers op de hoogte gesteld. Tevens zal er een persbericht verspreid worden.

Uitvoering

Uitvoering vindt plaats door COA en Duinrell. Bij de gemeente is een coördinator aangesteld als contactpersoon voor alle betrokken partijen.

Bijlagen

1. Formeel verzoek, opvanglocatie Duinrell van COA
2. Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie attractiepark Duinrell in Wassenaar
3. Raadsinformatiebrief verlenging opvangperiode Duinrell
4. Brief aan omwonenden
5. Korte evaluatie vluchtelingenopvang op Duinrell van november 2022 tot en met 15 mei 2023